

Kohtuasi C-249/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

21. aprill 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Amtsgericht Bottrop (Bottropi esimese astme kohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

24. märts 2021

Hageja:

Fuhrmann-2-GmbH

Kostja:

B.

[...] **Amtsgericht Bottrop**

Kohtumäärus

Kohtuasjas
Fuhrmann-2-GmbH *versus* B.

tegi Amtsgericht Bottrop (Bottropi esimese astme kohus)

24. märtsil 2021

[...] järgmise

kohtumääruse:

I. Menetlus peatatakse.

II. Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) esitatakse eelotsuse küsimus selle kohta, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv

85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT 2011, L 304, lk 64), artikli 8 lõike 2 teist lõiku:

Kas direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et vastamisel küsimusel, kas nupp või sellesarnane funktsioon, millele vajutamine on vajalik tellimuse esitamiseks sama sätte esimese lõigus viidatud elektrooniliselt sõlmitava kauglepingu raames ja millel puudub tähistus „tellimus koos maksekohustusega”, on tähistatud samas sättes viidatud samasuguse ühemõttelise sõnastusega, mis näitab, et tellimuse esitamisel tekib tarbijal kohustus kauplejale maksta, on määrav ainult nupu või sellesarnase funktsiooni tähistus? **[lk 2]**

Põhjendused

I.

Hageja on hotelli Goldener Anker (asukoht Krummhörn-Greetsiel, Saksamaa) omanik. Hotelli tube antakse üürile muu hulgas vahendusportaali Booking.com veebisaidi kaudu.

[...] [V]aidlust ei ole järgmiste asjaolude üle. Kostja avas 19. juulil 2018 veebisaidi Booking.com, sisestas soovitud sihtkoha Krummhörn-Greetsiel, soovitud ajavahemiku 28. maist 2019 kuni 2. juunini 2019 ja soovitud tubade arvu (neli kahekohalist tuba). Seepeale kuvati kostjale asjaomaseid vabu hotellitube. Otsingutulemuste hulgas olid ka hageja hotelli Goldener Anker toad. Hotelli nimele klõpsates kuvati kostjale saadaolevaid tube ja lisateavet hotelli Goldener Anker sisustuse, hinna jm kohta valitud ajavahemikul. Kostja tegi valiku selle hotelli nelja kahekohalise toa kasuks ja klõpsas nupule „Broneerin“. Seejärel sisestas kostja oma isikuandmed ning kaasreisijate nimed. Lõpuks klõpsas ostja nupule, mis oli tähistatud sõnastusega „Vii broneering lõpule“.

28. mail 2019 kostja hotelli Goldener Anker ei ilmunud.

Hageja esitas 29. mai 2019. aasta kirjaga kostjale oma tüüptingimuste alusel tühistamiskulude arve summas 2240,00 eurot, määrates tasumise tähtajaks viis tööpäeva. Kostja arvet ei tasunud.

Hageja leiab, et Booking.com vahendusel on kostja sõlminud hagejaga lepingu hotelli Goldener Anker broneerimise kohta ajavahemikuks 28. maist 2019 kuni 2. juunini 2019. Nupul kasutatud sõnastusega „Vii broneering lõpule“ on Booking.com täitnud eelkõige eriomased kohustused, mis kehtivad elektroonilises suhtluses tarbijatega ja eelkõige kostjaga vastavalt tsiviilseadustiku (Bürgerliches Gesetzbuch, edaspidi „BGB“) § 312j lõike 3 teisele lausele koosmõjus esimese lausega.

Kuna kostja hotelli ei saanud, nõuab hageja kostjalt sisse eelkõige tühistamiskulud summas 2240,00 eurot. **[lk 3]**

II.

1.

[...] [märkused menetluse peatamise kohta] [...]

2.

Hagi rahuldamine sõltub sellest, kas hageja ja kostja vahel on sõlmitud leping. BGB § 312j lõike 4 kohase lepingu olemasolu saaks käesolevas asjas eeldada vaid juhul, kui § 312j lõikes 3 sätestatud kohustused on täidetud. Käesolevas asjas tehti „broneering“ nupu kaudu, millel oli tekst „Vii broneering lõpule“.

BGB § 312j lõige 4, millega on Saksa õigusesse üle võetud direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teise lõigu kolmas lause, sätestab, et BGB § 312j lõike 2 kohane leping loetakse sõlmituks vaid juhul, kui kaupleja on täitnud BGB § 312j lõikest 3 tulenevad kohustused.

a) Vaidlusaluse lepingu sõlmimine kuulub BGB § 312j lõike 2 ning direktiivi 2011/83/EL artikli 8 kohaldamisalasse, kuna pooled ei eita, et tegemist on kaupleja ja tarbija vahel elektrooniliselt sõlmitud kauglepinguga.

b) Poolte vahel on siiski vaidlus selle üle, kas käesolevas asjas on täidetud BGB § 312j lõikes 3 – millega on Saksa õigusesse üle võetud direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teise lõigu teine lause – sätestatud kohustused. Viidatud sätte kohaselt peab kaupleja kujundama tellimiskeskonna selliselt, et tarbija oma tellimusega sõnaselgelt kinnitab, et tal on kohustus kauplejale maksta (BGB § 312j lõike 3 esimene lause), kusjuures vastavalt BGB § 312j lõike 3 teisele lausele on see kohustus juhtudel, mil tellimus tehakse nupule vajutamisega, täidetud vaid siis, kui nupp on tähistatud hästi loetavalt ainult sõnadega „tellimus koos maksekohustusega“ või mõne muu samasuguse ühemõttelise sõnastusega.

BGB § 312j lõike 3 teist lauset käsitlevas õiguskirjanduses ollakse erinevatel seisukohtadel, kas nupu tähistamine tekstiga „Kinnita broneering“, mis on võrreldav käesolevas asjas kasutatud sõnastusega, [lk 4] vastab seaduse nõuetele. *Schirnbacher* [...] leiab, et tekst „Kinnita broneering“ on samasugune ühemõtteline sõnastus, *Wendehorst* [...] on seevastu seisukohal, et sellist teksti ei saa pidada samasuguseks ühemõtteliseks sõnastuseks.

Landgericht Berlin (Berliini esimese astme kohus) nõustub ühes avaldamata otsuses, mille hageja esitas toimikusse lisamiseks (31. jaanuari 2019. aasta otsus, kohtuasja number 16 O 284/17), *Schirnbacheri* käsitusega, põhjendades seda peamiselt sellega, et nupu teksti hindamisel tuleb arvesse võtta „kõiki asjaolusid, eelkõige seda, kuidas on kujundatud ülejäänud tellimisprotsess ja milline on tehtava tehingu liik“.

Kohtuasja lahendava kohtu arvates on kõiki asjaolusid lubatud arvesse võtta ainult siis, kui see on kooskõlas direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõikega 2.

Direktiivi sõnastust arvestades tekivad kohtul asjaomase kooskõla suhtes siiski märkimisväärsed kahtlused. Direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teise lõigu teise lause kohaselt tuleb nupp või sellesarnane funktsioon nimelt tähistada sõnastusega, „mis näitab, et tellimuse esitamine toob kaasa kohustuse kauplejale maksta“. Sellele tuginedes leiab kohtuasja lahendav kohus, et nupu tekstist endast peab nähtuma, et nupule vajutamise tekitab tarbijal õiguslikult siduv maksekohustus, olgugi et see ei ole üheti mõistetavalt sätestatud BGB § 312j lõike 3 teises lauses, millega on Saksa õigusesse üle võetud direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teise lõigu teine lause.

Selleks et selgitada välja, kas ja millises ulatuses võib tarbija maksekohustuse aluseks oleva tähistuse ühemõttelisust hinnates arvesse võtta tellimis- või broneerimisprotsessi muid asjaolusid, tuleb esitada eelotsusetaotlus Euroopa Kohtule.

Kõnealune küsimus on käesoleva kohtuasja lahendamisel määrava tähtsusega.

Osas, milles teksti ühemõttelisust võivad tagada ka nupuvälised asjaolud, näiteks tellimisprotsessi etapid enne nupule vajutamist, jõudis kohus Landgericht Berlini argumente aluseks võttes järeltulele, et hageja kohustus maksta tellitud teenuse [lk 5] eest tasu tuleneb tellimisprotsessist tervikuna, kuna on põhjendatud eeldada, et keskmine tarbija ei arva, et tellimisprotsessi eelmistes tappides kuvatud hindu arvestades on hotellitoa broneering tasuta, kuid samal ajal siduv. Seega tuleks asuda seisukohale, et BGB § 312j lõike 3 teises lauses sätestatud kohustus on täidetud, millest tulenevalt ei ole kostja siduva kohustuse tekkimine vastuolus BGB § 312j lõike 4 sättega.

Kui aga nupuväliseid asjaolusid arvesse võtta ei või ja kohustus tasuda tellitud teenuse eest tasu peab nähtuma vahetult nupu tekstist, siis eelistab eelotsusetaotluse esitanud kohus *Wendehorsti* seisukohta, kuna nupu tekst „Vii broneering lõpule“, mida on kasutatud käesoleval juhul, ei väljenda piisava selgusega, et vahetult nupule vajutamise tekitab tarbija siduva ja tasulise lepingu sõlmimisele suunatud tahteavalduse. Kohtuasja lahendava kohtu arvates ei ole mõiste „broneering“ üldise keelekasutuse kohaselt tingimata seotud tasu maksmise kohustuse võtmisega, vaid seda kasutatakse sageli tasuta eeltellimuse või reserveeringu sünonüümina. Sellest lähtudes tuleks asuda seisukohale, et BGB § 312j lõike 3 teises lauses sätestatud kohustus ei ole täidetud, mis toob kaasa tagajärje, et BGB § 312j lõikest 4 tulenevalt ei ole leping kostjale siduv.

[...]